

KÖZVÉLEMÉNY

HÉTFŐI UJSÁG.

Előfizetési ár:

Egész évre 6 korona, havonként 25 krajczár.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

ROSTKOWICZ ARTHUR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Horváth Mihály-utca 7. sz.

Hirdetések árszabály szerint.

Pár szó a főkertészi állásról.

Városunknál megüresedett a főkertészi állás, amelyet az elhalt főkertész másfél esztendő óta meghaladó betegeskedése alatt Süveg Mihály alkertész töltött be, aki 19 esztendő óta szolgálja a várost.

Mindenki azt gondolja, hogy egész természetesen a már állásban levő alkertész fogja elnyerni a főkertészi állást. A város nagyfejűi azonban mást akarnak. A huza-vona, a mesterkedés legalább arra vall. Alighanem van már kiszemelt utód a sógorság-komaságban, akinek a kezére szeretnek játszani a főkertészi állást.

Nem az első eset ez a mostani. Nagy fejtörést okozott ezen állás betöltése az 1884. évi általános tisztujtás alkalmával is. De akkor csődöt mondott a nagy bölcsesség. A főkertészi állásba minden áron az elhalt Fiala Antal fiát akarták beültetni. Ez a gyermekifjú akkortájt fényképészinás volt. Ezen azonban tultették magukat a toronyalja bölcsei és bár jeles szakemberek is pályáztak a főkertészi állásra, a fényképészt jelölték első helyen, míg melle fullajtárnak (strohmann) Lueger Antal makói püspök-uradalmi kertészt jelölték.

Hajszálon mult, hogy nem a fényképész ifjú lett a város főkertésze, mert az utolsó pillanatban a főispán elővette a jobbik esztét és valószínűleg nem akarván magát meghurczoltatni és nevetségessé tenni az ország előtt, a fényképészt elejtette és az utolsó pillanatban, közvetlenül a közgyűlés előtt csupán Lueger Antalt jelölte, akit — egyedül lévén a jelölt, — Szeged város köztörvényhatósági bizottsága egyhangúlag meg is választott.

No aztán lett csak még felsülés, amikor az egyhangúlag főkertészsze választott alak, Anton Lueger kezében a tekintetes tanács értesítő végzésével jelentkezett a hivatala átvétele czéljából. Az egyhangúlag megválasztott alakot senki sem ösmerte Szegeden. Lett is szörnyű elképedés, mikor eljött bemutatkozni. Szabados János helyettes polgármestert a guta környékezte, mikor kísült, hogy az új főkertész csak ékes csaszlaui nyelven tud dájcsolni, de magyarul kukkot sem tud. A megrökönyödött tanácsurak végre is könyörgőre fogták a dolgot és a csaszlaui Anton Lueger, miután költségeit megkapta, nagylelkűen lemondott a főkertészi állásról.

Azért említettük föl e régi, de jellemző esetet, hogy ehhez hasonló meg ne történhessen többé. Már pedig alighanem ilyesmi készül. Előre is figyelmeztetjük reá a főispánt, hogy nem szakképzett műkertészt szemelt ki az „atyafiság” a főkertészi állásra, holott

talán az egész országban sincs annyi szakképzett műkertész, mint éppen Szegeden.

Nagyon fontos Szegeden a főkertészi állás. Szakképzettség és a viszonyok ösmere nélkül itt nem lehet boldogulni. Ezért kívánatos volna, hogy a már állásban is levő helyettes főkertész véglegesen is megválasztassék, ne pedig idegen és a mi viszonyainkkal ösmertlen ember jusson e fontos állásra, a mi kiszámíthatatlan kárára lenne a közérdeknek.

Mozgalmak a párbaj ellen.

Irta: Honvéd Atilla.

Nem új mozgalom ez, hanem csak időnként megújuló. A párbaj-ellenes mozgalom olyan régi, mint a párbaj intézménye maga. Az első párbajt Kain vivta Abellel, tehát a biblia is tud róla. Amióta két férfinél több él a földön, csak azóta van a párbaj is, sőt lesz párbaj mindaddig, amíg két férfi marad a földgolyón. Az egyik ökvetlenül el fogja pusztítani a másikat.

Az emberiség művelődésénél csak az eszközök változtak. A dorongot követte a parittyá, majd a nyíl, dárda, kard, pisztoly, stb. de a czél mindig ugyanaz maradt: egymás elpusztítása, elemészése. Az állatok világában s m ösmertlen a párbaj. A kos, a bika, szarvas, a kakas életre-halálra kiáll a vetélytársával.

Egészen természetes tehát a párbaj-intézmény létezése és szerény nézetem szerint éppen az ellene megindított mozgalom természetellenes. Olyan elérhetetlen ábránd ez is, mint az örök béke, mert hiszen el sem lehet talán képzelni gyarló emberesszel, hogy béesség legyen valaha is a világon, amíg különféle nyelvű, vallású és természetű emberek lesznek.

Nem lehet a párbajt megszüntetni, de korlátozni igen — és kell is. A párbajhőbortját kell csak kiirtani. Azt kell lehetlenné tenni, hogy divat maradjon. Ha görbén néz két ember egymásra, vagy tyukszemére hág, ne lehessen miatta párbajozni. A szemtelenkedést, a tolakodást is büntetni kellene, mint a becsületsértést. Nem is kellene talán a törvényt szigorúabban kezelni, csupán azzal egészíteni ki, hogy az, akit becsületsértésben bűnösnek mond ki a bíróság, az ítéletet saját költségén köteles kifizetni két vagy három ujságban. Ha pedig vagyontalan az illető, addig legyen kénytelen az állami dologházban robotolni, amíg a bíróságot és természetesen a hirdetési díjat becsületes munkával le nem dolgozza.

De addig is, amíg a törvényhozás ilyen vagy más módon bele nem szól a dologba, nagyon sokat tehet a sajtó is, a társadalom is, az okatlan párbajozás kiküszöbölésére. Nevetségessé kell tenni a párbajhősöket.

Ezekkel a „komoly” mozgalmakkal, a melyeket mostanában indítottak, nem fognak eredményt érni. Hiába fognak megalakulni a párbajellenes egyesületek, hiába fognak feliratozni a törvényhatóságok, talán éppen az ellenkezőt fogják elérni. A párbajellenes egyesületben magában is lesznek ellentétek, vitakozások, összeveszések és ha elcsattan az első pofon, a párbajellenes szövetség tagjai fogják a legérellyesebben követelni a lovagias elintézt.

De hát mi értelme is van a párbajellenes mozgalomnak? Semmi. A lovagiaskodásnak hazánkban alig van néhány áldozata, ellenben a járványok, a nyomor és éhség százazreket pusztítanak el. Ez ellen fenekedjen, ezt akadályozza meg, erre áldozzon a tisztelt társadalom.

Az örökös káros.

Szeged város közönségének milliókra mérő károkat okozott a szerencsétlenkezű hatóság. A felületesség, a könnyelműség, az ellenőrzés és felügyelet hiánya szülte azt a temérdek bűnt, amelyet évtizedek során át elkövettek és amelynek a levét mindig, de mindig e szerencsétlen város lakossága itta meg.

Most is ilyen dologról rántotta le a leplet Pillich Kálmán a Sz. H. hasábjain. Kiméletesen tudatja, hogy mi van készülöben, pedig talán már késő is a figyelmeztetés, mert a mulasztás már meg is történt.

Ismét vállalkozásról és a mérnökség eljárásáról van szó. Az alsó és felsőtiszapart makadamburkolását tavaly adta vállalatba a város. A hivatalos átvételre Pillich Kálmán és Wagner Károly bizottsági tagok küldettek ki.

Már ekkor a két bizottsági tag észrevette, hogy a teljesen kész makadám-uton egész sereg napszámos dolgozik. Az utat egyengették.

— Kinek a munkásai maguk? — kérdezte az egyik bizottsági tag.

— Hát kéröm, münk a város napszámosai vagyunk — hangzott a felelet.

Ez a felelet aztán mindent megmagyaráz. Az alsó és felsőtiszaparti makadám-burkolat elkészítésénél három évi jótállás köttetett ki. A mérnökség a szerződés ezen biztosítékát törölni kívánta. Azt jelentette ugyanis a tanácsnak, hogy a makadám-burkolatért nem szokás jótállást vállalni, tehát ki kell fizetni a vállalkozót.

Ez határozott visszaélés. A szerződés világos, félre nem magyarázható. Ha pedig mulasztás van, bűnösnek is kell lenni.

De hát akkor mért lett kikötve a három évi jótállás? Mi értelme volt a város ezen kikötésének? Vagy talán tényleg fölösleges volt az? Nem. A város érdekének a védelmét czélozta az. Ha pedig a mérnökség a szerződés ezen pontjának törlését javasolja, akkor a város érdeke ellen teszi azt, aminthogy tette is.

De folytassuk tovább. Mit kerestek a még át sem vett makadám-uton a város által fizetett munkások? Hiszen három évig a szerződés értelmében a vállalkozót illet minden útjavítási költség! Ki fogadta föl a napszámosokat? Ki adott nekik utasítást?

Szeged város közönsége nem tűrhet már tovább. Határozottan meg lehet állapítani, hogy műszaki dolgok végrehajtásánál bűnös mulasztások miatt szenved a kárt a város.

Mi suttogásokra semmit sem adunk, gyanúsítani se akarunk, de azt nyíltan kijelentjük, hogy ez nem rendes állapot és ezt a gyalázatos rendszert kipusztítani kötelességünknek tartjuk. Nem is nyugszunk addig, amíg határozott alakot nem öltenek e most még csak lappangó vádak és gyanúsítások. Ha a hibák és mulasztások megtörténtek, ám kell azért felelni is valakinek.

Reklámdobos jótékonyág.

Igértünk, hogy folytatni fogjuk azon irányú ostorozását, amely a jótékonyági egyesületekben lábra kapott. Nem akarunk a rég multakra

visszaemlékeztetni senkit, mert az nagyon kellemetlen volna sok „jótékony“ léleknek, akit a reklám kapott a szárnyaira. (Jól ösmerjük azonban a jótékonyág ugynevezett angyalait!)

Az egyleti jótékonyág határozottan káros. Az egylet igazgatásának költségei jórészt fölemésztik a jövedelmet. Ha jut is valamicske a szegénység és nyomor enyhítésére, az édeskevés. Ilyenkor azonban valóságosan tüntetni szoktak a jótékonyági egyletek. Ha p. 20—30 szegény gyermeket ruháznak fel az egylet pénzén, a lapokban nem az igazi jótékony emberek szerepelnek, hanem többnyire a tolakodók és kapaszkodók. Az ő neveiket kapja szárnyára a reklámdob.

Hogy céltudatosan működnek ezek a reklámdobos ismert jótékony emberek, azt világosan látjuk a szegedi jótékonyági egyesület működéséből is. Előttünk vannak ezen egyesület évi jelentései. Az egyik évben Endrényi Imre, a „Szegedi Híradó“, a másik évben a „Szegedi Napló“ tulajdonosa nyomtatja, akik lapjaiban reklámot csapnak a jótékony urak által vezetett egyletnek. Ha nem ott nyomtatnák évenként fölvaltva a jelentéseiket, talán nem is tennének olyan reklámozó közleményeket közzé.

De menjünk tovább. Határozott tudomásunk van arról, hogy jótékonyági célból alakult egyesületek fizetéses alkalmazottakat tartanak, sőt a tisztviselőket pénzbeli jutalomban részesítik. Ez is a tulajdonképpeni cél hátrányára van, sőt nyíltan kimondjuk, hogy ez egyenes visszaélés, meghazudtolása az alapszabályoknak.

Tudunk eseteket, amikor a protekció intézte a jótékonyági működést is, sőt olyan esetről is tudunk, hogy az egyik ilyen egyesület elnöke a saját atyafiságát, sőt édes testvérét segítette az egylet pénzéből.

Szóval a jótékonyág terén is hallatlan visszaélések történnek, amelyek egyenesen kihívják a hatóság ellenőrzését. Az is mutatja: egyesek szereplési viselkedete játszik közre az új és újabb jótékonyági egyletek alapításánál, hogy gombamódra elszaporodtak.

Ha közönséget az igazi jótékonyág vezérli, adja a pénzét a városi szegényalapra. Ott legalább az adományának minden fillére rendeltési helyére jut.

Annak értelme nincs, hogy 15-20 egylet és asztaltársaság intézze a jótékonyág ügyét. Vegye kezébe azt is a város. Így legalább az az egyletek megszabadulnak az öngazgatás tetemes költségeitől és lesz legalább közhatósági ellenőrzés, amely minden gyatrasága mellett is többet ér a mostaninál.

Ujdonságok.

— **Német szó a korzón.** Kellemetlenül üti meg a fülünket a német szó mindenkor, de különösen itt, az ország legmagyarabb városában. A korzón lépten-nyomon dajcsólnak. Különösen a hölgyek. Ha csak a sváb szolgálatától tanult is német szót, azt képzelettel hosszú haju, de rövid eszű hölgy, mindjárt *müveltnék* fogják tartani azok, akik az undok dajcsolását hallják. Mintha bizony a műveltségnek foka volna az, hogy németül tud valaki nyögdcisélni. De nem csupán képzelgő nők rikácsolják tele a korzót német szóval, hanem a sváb konyhalányokból lett nevelőnők is, akik apró gyermekeket szoktatnak a német szóra. Csupán a mi türelmes közönségünk elnézésének tudjuk be, hogy eddig le nem intették az ilyesmit. A mi nap is a következő épületes jelenetnek voltunk szem és fültanui. A német bönpe (azelőtt sváb szolgálat) két uriasan öltözött gyermekkel sétált a korzón. Az egyik gyermek véletlenül magyarul szólalt meg. A sváb szolgálatból lett nevelőnő ilyen ripakodott a kis fiúra:

— Pfüj, publi! Nur der Kutscher und Zigeuner spricht magyarisch!

Hát így neveli némely hülye szülő a gyermekét. Aztan nem is csoda, ha önkéntes korában az aradi esethez hasonlóan fog eljárni. Így hódít a gyűlölt német szó az ország legmagyarabb városában is.

— **Kié legyen a tápéi rét?** A tápéirét vadászati bérletének ügyében tudvalevőleg úgy döntött a közgyűlés, hogy azt Endrényi Lajos és társának, jobban mondva, a szegedi vadász-társaságnak adja ki, bárha Örlösy Gyula és társa, akinek az elért eredmény köszönhető, jóval többet ígértek érte. Ezen ügyből kifolyólag dr. Balassa Ármintörvényhatósági bizottsági tag föllebbezést nyújtott be a belügyi kormányhoz, de föllebbezett az érdekelt Örlösy Gyula is, s remény van reá, hogy a belügyi kormány az egész eddigi törvénytelen eljárást megemissiti. E helyt említjük meg azt is, hogy a szegedi vadász-társaság több tagját ismét perelte a városi ügyészség a régi hátralékért. E pör azonban a városra nézve eredménytelen lesz, mert a pörölt tagok kivétel nélkül bizonyítani tudják, hogy a rájuk eső részt kifizették. De ha ez így van, hova tűnik el az a pénz? Ez a kérdés már most. A dolog nem fog elaludni, mert most már az elszámolást követelik azon tagok is, akik azóta kiléptek, de akiket még ma is zaklat a városi ügyészség, a melynek most már kötelessége kutatni a felelős személy után, akit a mulasztás terhel a be nem fizetett összegek miatt. Elvégre is a vadász-társaságnak mindig volt elnöke, jegyzője, igazgatója, pénztárosa és ellenőre — ám feleljenek ők.

— **Paprikánk jóhírnevének megromtói.** A szegedi paprika régi, jóhírre nevezte. A szegedi sajtó artott e világhírű kivitelű cikkünknek legtöbbet, mert minden hamisítási kísérletet vagy elkobzást kikürtölt, sőt még meg is tódította, lévén természete a szegedi sajtónak a tódítás. A legtöbbet ártottak azonban a szegedi paprika jóhírnevének, azok a kereskedők, akik idegen paprikát hozattak, hogy e silány, de olcsó ártával lenyomják a helyben termesztett, kitűnő minőségű paprika jó árát. Ilyen két eset történt legutóbb is. Hazugság az, hogy szegeden nincs elég paprika. Legalább kétszáz ezer korona értékű feldolgozatlan paprika van még a szegedi kiscgazdák tulajdonában, de persze nem vesztegetik el potom áron, amikor annak jó ára van. Ez készített lelketlen kereskedőket arra, hogy spanyol, török és másféle paprikát hozzanak Szegedre. Kézen fekvő dolog, hogy szegedi paprikaként akarták forgalomba hozni. Ez pedig megtévesztés, magyarabban mondván csalás, amit üldözni kell.

— **Változás a tanfelügyelőségénél.** Teljesen megbízható forrásból értesülünk, hogy a most folyó tanév végével lényeges változások fognak történni a csongrádvármegyei tanfelügyelőség vezetésében. Nemcsak dr. *Tergina* fog távozni a tanfelügyelőség éléről, hanem az egyik irnoka is. A közoktatásügyi kormány csupán azért nem menesztette eddig *Terginát*, mert a tanévet nem akarta megzavarni. Az új tanfelügyelő *Gulyás* Ferencz lesz, aki jelenleg Somogy megye tanfelügyelője. Az állami tanító-ság már alig varja a tanév végét, amikor ez a régóhajtott változás valóra fog valni.

— **Nyomdarészvénytársaság Szegeden.** A szegedi nyomdarészvénytársaság megalkulása küszöbön van. A nyomdarészvénytársaság tetemes alapítókevel alakul és megalakításában részt vesz a megyei polgárság is. A kötelező aláírások már teljesen fedezik a részvénytőkét, úgy hogy a nyomdarészvénytársaság még ez évben megkezdheti működését.

— **Eljegyzés.** Farkas Kálmán szegedi hajókapitány bályos leányát, Mariska kisasszonyt eljegyezte *Vuschek* Henrik mérnök.

— **Jogosulatlan napidij.** A múlt lapunkban „Borravalós tanfelügyelő“ című cikkünkre vonatkozólag arról értesülünk, hogy a tanfelügyelőt nem 14, hanem csupán 10 korona

napidij illeti, miután a VIII. fizetési osztályú állami tisztviselőket csupán annyi illeti meg. Hát ez igaz, de a tekintetes tanács oka annak, hogy a város közpénztárából borraivalókat szedegethetett föl a tanfelügyelő.

— **Sajtópöreink.** Huszonhat sajtó és egyéb pert indítottak lapunk és szerkesztőnk ellen, aki helyt áll mindenikért. A temérdek sajtópörből csupán kettő kerül végtargyalásra, mert időközben a „ludasok“ megmondolták a dolgot és viszakoztak. Félték a — bizonyítéktól. Daczára azonban, hogy oly sok sajtópörrel zaklattak bennünket, se *Herglőtz* István dorosmai főszolgabíró, se *Tergina* Gyula tanfelügyelő nem indítottak ellenünk sajtópört, pedig még *Burg* Dénes is kedveskedett vele.

— **Fölösleges intézmény.** A királyi biztosság után maradt itt a középítészeti tanács, amely a kir. biztosság munkáját folytatta. Az elnöke a főispán. Hat tagja közül hármat a főispán nevez ki, hármat a közgyűlés választ, tehát a középítészeti tanácsban a főispán dönt a tetszése szerint. Ez az avult és képtelen intézmény teljesen fölösleges ma már, mert a városi hatóságnak nincs szüksége a gyámkodásra. Az építkezési ügyeket el tudja intézni a tanács is a főispán nélkül. Meg kell szüntetni tehát e kivételes és képtelen intézményt, amelynek révén 800—800 koronára külön jutalomhoz jutott két főtisztviselő. Már pusztán ezért is meg kellene szüntetni a középítészeti tanács intézményét, amelynek megbízatása ez év végén amugy is lejár. Végét kell vetni a sok bakafantokodásnak, amely a középítészeti tanács működését két évtizeden át jellemezte. Nem kell meghosszabbítani az életét. Lomtárba vele. Elvégre is a város köztörvényhatóságának vissza kell szerezni teljesen az önrendelkezési jogait.

— **Az ipar fejlődése.** A sajtó tele panaszsza, hogy pang az ipar. Tény. Szegeden azonban van mégis iparág, amely folyton fejlődik és virágzik. Ez a zálogipar. Ennek nagy jövője van Szegeden. Akár minden utczában állíthatnának egyet, mert zálogház (az engedélyezettek kivételével) tömérdek sok van így is. Igen sok esetet tudunk, hogy zálogüggyekkel mások is foglalkoznak és pedig még a zálogházaknak engedélyezett uszora-kamatok tiszteresét is szedik. A zálogipar fejlesztése érdekében kívánatos volna, hogy kerületenkint legalább két-három zálogházat engedélyeznének. Legalább akkor a szegény népet nem zsarolná derűre-borura a sok uszoras. A zálogházi iparnak Szegeden nagy jövője van. Rajta, tisztelt hatóság, fejleszteni kell ezen iparágat, mert különben az áru és egyéb uszora teszi tönkre a népet; állítsunk zálogházakat és — boldog lesz a magyar.

— **Mindenki tudja,** hogy a *Mauthner*-féle impregnált takarmányrépamag a legnagyobb termelést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelék és zöldség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. Szóval a *Mauthner*-féle magvak a legjobbak, készletei a legnagyobbak és arai igen olcsók.

— **Bevádolt végrehajtó.** Az ideiglenesen kinevezett *Rácz* János közigazgatási végrehajtó ellen panaszt tett több tanyai lakos, hogy pár koronányi végrehajtási ügyekben két korona fuvardíjat állapított meg magának, a mi a végrehajtót annál kevésbé illeti meg, mert fuvarátalányt kap. A panaszokrol *Kállay* Albert főispán jegyzőkönyvet vettetett fel és a 14005/1900, 13905, 12661, 13459, 3966/1901 és a 8617/1902 sz. a. községi bírósági iratok, mint bizonyítékok alapján a vizsgálatot elrendelte. A vad hír szerint beigazolást nyert és a feleket kihallgatásra már be is idézték.

— **Mamuzsics Lázár Kossuth-párti.** Szabadkáról vesszük a hírt, hogy Mamuzsics Lázár volt Tiszaparti-képviselő, Szabadka város felfüggesztett polgármestere Kossuth-párti lett. Ez a hír nem felel meg a valóságnak. Tény

az, hogy Mamuzsics Lázár jelentkezett főlvétere. de a párt kijelentette, hogy csak azon esetre hajlandó őt párttagul elfogadni, ha az összes, ellene emelt vádak alul tisztázni fogja magát. Ez azonban képtelenség. A szerecsent nem lehet fehérré mosni.

— **Az épülő Szeged.** Lassankint be-
épülnek az üres telkek is és belenő abba a nagy és bő keretbe a város, a melyet a királyi biztosság mérnökei megállapítottak. Az idén is számos új építkezésre van kilátás, tehát a munkáskezeknek, vállalkozóknak, iparosoknak lesz foglalatosságuk. A legnagyobb szabású építkezés az öreg takarékpályázatja lesz. Az építkezésnél állandóan százötven munkásra lesz szükség, mert az épületnek a takaréktár-utca felőli részét már az őszön lakható állapotban át kell adni az intézetnek. Eddig 22 új épület építésére kérték engedélyt, amelyeknél mintegy 300 munkásra lesz szükség.

— **Fiók-tisztújítás.** A városnál egész sereg állás van üresedésben, amelyet alighanem a márcziusi közgyűlésen fognak betölteni. Egész kis tisztújításra van kilátás. Mielőtt azonban a pályázatokat kiírnák, jó volna, ha a szervező biztosság alaposan meghányta-venné, hogy mely állások fölöslegesek? Mert igen sok állás teljesen fölöslegesnek látszik. Így pl. a tiszthelyetesi állás is, a melynek megszüntetésére dr. Kósó István indítványt is nyújtott be, de azzal két hónap óta nem ért rá foglalkozni a tekintetes tanács. Teljesen fölösleges a köztisztviselési biztosi állás is. A kerületi rendőrbiztosok és a detektívek dolga az övé. A piaci teendőket pedig elvégezhetik a vámfelügyelők is. De hiába a mi hatóságunk csak nem akar rászokni a takarékoskodásra.

— **Ninc: rend a piacon.** A vasúti leszámítóló hivatalban megindult mozgalom elaludt. A hatóság tett ugyan ígéreteket, de azok a szónál maradtak. Különösen a pieczi állapotok tarthatatlanságát hangoztatták a tisztviselők. A hatóság ígérte, hogy a helyzeten változtatni fog, de azért nem történt semmi. A piaci botráma is mindennaposak. A rendnek híre-hamvasincs, a szedők kozák garázdálkodása egyre tart. A rendőrség semmit sem tett a köztudomású visszaélések meggátolására. Ugy látszik, nem is akar tenni, mert még a jó szándékot sem mutatta. A legjobb volna, ha e czudar állapotok megszüntetése czéljából egyenesen a belügyi kormány előtt emelni panaszt.

— Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a **Ferencz József keserűviz** valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kelemes ízénél fogva már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan Ferencz József keserűvizet

Dr. Egressi Lajos

szpecialista gyermekorvos,

a Stefánia-gyermekkorház v. rendelő segédorvosa

rendel: d. e. 10—12-ig,
rendel: d. u. 2—4-ig

Kelemen-utca 5. sz., Krikkay-féle ház.

Mi hír a megyéből.

Csongrád megyében a törvényhatósági ellenzék szervezkedéséről értesülünk. A tavaszi közgyűlés lesz a legelső találkozó, amelyen részt vesz dr. Kelemen Béla tápói követ is. A megyei ellenzék egyébként már megkezdte szervezkedését minden községben, hogy lerazhassa nyakáról az étódsi kukaczhadat. Elvégre is régen elérkezett már az ideje, hogy a „kis piszkosék” letünjenek a közéleti szereplés teréről. Igazán csodálatos is, hogy a börtönök konganak az ürességtől és ezek az alakok szabadon jarkálnak!

Dorosmán nagy örömet keltett a hivatalos lap azon híre, hogy a tanyán alakult „Dorosmá-központi függetlenségi kör” alapszabályait jóváhagyta a belügyi kormány. A jóváhagyási záradékkal ellátott alapszabályok még e hó folyamán megérkeznek és az új függetlenségi-kör a sajtószabadság emlékűnnepén, márczius 15-én délután tartja végleges alakuló közgyűlését. — A dorosmai tanyai tanítók is ki akarják venni részüket a farsangból és február 28-án, szombaton este tánczvigalmat rendeznek a kis-kápolna melletti Balog-féle vendéglőben.

Tápén az elbolondított nép sehogy se tud beletörődni a gondolatba, hogy a rét teljesen elveszett. Ugy látszik laketlen bujtogatók bizgatják a tudatlan népet, holott a főszolgabíró is kijelentette, hogy fölösleges költekezés volna a pör újrafölvettele. Az elbódított nép most a királyhoz akar fordulni és küldöttséget akar hozzá küldeni, mintha bizony a király segíthetne a bajon. Kár a fáradságot és a költségeskeskedésért. A rétért való pört csakis alapos indokok alapján lehetne fölújítani a siker reményével, ez pedig nincsen.

Kistelek polgársága fényesen készül megünnepelni az idén a sajtószabadság emlékűnnepét. Az ünnepi beszéd tartására dr. Kelemen Béla Kossuth-párti képviselőt kérték föl, aki készséggel eleget tesz a hazafias érzelmű polgárság kérelmének.

Irodalom, színház.

Harmadik kiadás. Radvánszky József szegedi Ferencz-rendi szerzetes már több szerzeményével aratott sikert. Egyik zeneműve, melyet harmadéve adott ki „Megvalás” czimen, a napokban fogja megérni a harmadik kiadását. A zenemű megrendelhető a szerzőnél. (Szeged, alsóvárosi kolostor.)

Bólya Mariika, a szegedi származású tehetséges színővendék e hó 25-én Budapesten, a VII. kerületi demokrata-körnek a Royal-szalóban rendezendő hangversenyén magánjelene-tekben fog fellépni.

Lendl Adolf röpirata. A temesrékási kerület képviselője újabb röpiratot bocsájított ki, a melyben a kerületének nyomorát festi le, a köz-igazgatás hibáit ostorozza és rámutat az orvoslás eszközeire. A fölötte érdekes röpirat tartalmával legközelebb kimerítően foglalkozunk.

Dankó Pista dalai. A honvédelmi miniszter közzetendő példát mutat a magyar közönségnek. Dankó Pista beteg dalköltő dalaira sietett előfizetni. Levelét szörül szóra közöljük: Nádor Kálmán zeneműkiadó urnak Budapesten, IV., Karoly-körút 8. sz. Ezennel megrendelem Önnél Dankó Pista 50 legszebb magyar dalát zongorára énekhanggal és a dalgyűjteményt (ára 4 korona) megjelenése után azonnal kérem részemre megküldeni. Báró Fejérvári Géza honvédelmi miniszter.

Dankó beteg . . .
Irtá: Nádor Sándor.

Dankó beteg; a holnapot
Talan már meg sem éri
S az elhaló, szép csillagot
Részvétlenség kíséri?

Ma neked; holnap majd nekem,
Nálunk az egyre megy.
Hazámnak fénylő csillaga
Igy pusztul el — nem egy.

A dalos költőnek segélyt
Magyar kéz hat nem nyújt?
Eloszlik, mint a buborék,
Ha lantja elnemult?

Szegény Pista; lantod hever,
Ajkad már nem dalol
Sosem hallod madár dalát
A lombos fak alól.

És elfelejt a drága hon,
Mint annyi szent nevet?
Ki szép dalod zengi — holnap
Sirod fölött nevet.

De kapsz majd fényes temetést
Temetőbe kísérek
A léhák. Ott lesznek veled,
Kik ma feléd se néznek.

Mert eltemetni tudnak itt,
De éltet adni nem;
Mikor javulsz már nemzetem?
Mikor? Oh Istenem.

Nem, nem lehet, Dankó neve
A nép szívében él;
Rut hálátlanság nem lehet
Szép dalokért a bér! . . .

Dankó beteg; a holnapot
Talan már meg sem éri
S az elhaló, szép csillagot
Részvétlenség kíséri?

Innen-onnan.

(Renongo.)

Ha az alsósban vagy másféle kártyajátékban hibát követ el a játékos, azt monvják: renonge-nak.

Katyázott Kohn és Buxbaum a kávéházban és alsóst játszottak keresztény béléval.

Kohn már-már vesztete a játszmat, mikor is csalján félrevezette Buxbaumot, aki mérgeben pofon ütötte.

— Mi ez? — pattant föl a Kohn gibicze.

— Gibicz, kuss — felelte Kohn. Ez — renonge. Főlirom a parthiet . . .

Föl is irta és játszottak tovább.

(Az elmés versfaragó.)

Bajusztalan ifju állított be a szerkesztősé-
günkbe a minap, előhúzta a zsebéből a Szeged
és Vidéke egyik számát és fenhangan olvasta
a szerkesztői üzenetéből:

— Majd egy év múlva forduljon hozzánk
verseivel.

— No és mit akar? — mordult rá Honvéd
Atilla barátunk.

— Megfogadom a tanácsot kérem. Várni
fogok.

— Helyesen teszi.

— Igen ám, de fog-e várni rám az ujság?
— Hogyne.

Nagyot sóhajtott az ifju.

— Bajosan hiszem. A mulandóság sejtelve
fog el. Ugy érzem az én verseim nem fognak
a Szeged és Vidékében napvilágot látni.

— Talán csak nem akar meghalni barátom.
— Én? A viláért se. De az ujság . . .

(Képzeldész.)

Öreg színészek az újabb nemzedéket, mely
a szini képezdéből kerül ki, nem alaptalanul
neveztek el képzeldészeknek, mert tényleg csak
képzeldés a — tudományuk.

Az öreg Mezey Pétert kérdezték egyszer,
hogy miért haragszik úgy a képzeldészekre?

— Dehogyan haragszom — tiltakozott az öreg.
A fene haragszik rájuk, ha a kórúst fujjak, csak
ne művészkedjenek . . .

(Az igazi jóbarát.)

Nyári Bandi barátunk túlzott bohém volta
közismeretes. Egyik ismerőse kérdezősködik tőle
valaki után.

— Ismered?

— Hogyne. Nagyon jó barátom.

— Kértél már tőle kölcsön?

Bandi sértődötten pattant föl.

— Hogy gondolhatsz ilyet! A jó barátom-
nak csak nem kivanhatom a karát.

(Csillaghullás)

Szabadkan a függetlenségi-párt szervezete
teljesen katonai. Az önálló magyar hadseregnek
igyen vetette meg alapját nemes, nemzetes és
vitészlő Mukis Simon Kossuth-párti követ.

Az ő pártja a búr tábor. Nyakas, kemény
magyarok, akik nem engednek a negyvennyolc-
búl. Miutan a képviselőház most tárgyalja a
katonai javaslatokat, alkalomszerű lett az elő-
léptetések dolga is. A szabadkai búrok körében
közmegelegedést keltett a csillaghullás.

Malland György búr-tabornok-altábornagy-
gyá lépett elő.

Racsmany Janos ezredes dandár parancs-
nokka.

Farkas Dezső a vasúti ezredben vezérkari
kapitány. Igen számosan az Alkohol-rend
nagy, közép és kis keresztjét kapták. A névsort
társzúke miatt nem közölhetjük.

Szerkesztői üzenetek.

F. (Tápé) Budapest, Csepregi-utca 2. II. emelet, 13. ajtó.

K. (Helyben.) A közlemény erősen politikai irányú, mi pedig nem foglalkozunk vele.

Több polgár. Nem újságba való. Tegyenek az illető ellen fegyelmi főljelentést.

V. B. A pusztaszeri Árpád-egyesület még nem alakult meg, pedig kár volna, ha e szép terv nem valósulna meg.

Vasúti. Nem közérdekű. Az ilyen nyiltérbe való.

Olaszország remekei

képekben, szövegmagyarázatokkal.

Gyöngörű díszmunka, kétezernél több képpel.

HAVI

részletfizetésre is megrendelhető a

„Független Közvélemény“

kiadóhivatala utján 70 koronáért.

A munka díszére válik minden uri család szalon-asztalának.

Kézpénzfizetők kedvezményben részesülnek.

Az első szegedi nyakkendőgyárban

több ügyes és a Varrásban jártas

munkásnő és tanuló leány állandó alkalmasságot nyerhet.

Jelentkezni lehet azonnal a gyárban Gizella-tér 3. és a nőipariskolában (Szegedi Napló háza).

Hölgyek figyelmébe!

A női szépség legfőbb kelléke

a szép arc, a dus hajzat és tiszta fogak.

Hogy ez meglegyen, használtassék az arcbőr ápolására legkiválóbb készítmény, az elegáns hölgyek kíválónan kedvelt szépítőszere:

az orgona-crém

Minden eddig készített szerek között a legkitünőbb készítmény, mivel nem zsiradék. Kis tégely 1 kor., nagy 1 kor. 60 fill., szappan 70 fill., poudér 3 színben kis doboz 1 kor., nagy 2 korona.

Hajhullás ellen és hajkorpa elmulasztására, mint ható a dicséret előmozdító szer, legmegbízható a dicséret le-
velekkel kitüntetett bojtortján hajszesz, ára 2 korona, **Chinin hajviz** ára 1 korona 20 fill. **Tanno Chinin Pomade** ára 1 korona 20 fill. **A fogak tisztán és ép állapotban tartásához** legjobb a **Szalicyl-fogviz,** ára 1 kor. 20 fill. és **Menthia Fogpor,** ára 1 kor. Mind e szerek egyedül valódi minőségben kaphatók

Barsay Károly gyógyszerárában

Szeged, zöldség-piacz, Széchenyi-tér 12. szám.

Wertheim szekrényt

keresek megvételre 70—80 koronáért. Az ajánlatokat kérem e lap kiadóhivatalába levélben küldeni B. G. címre.

Tartalékos tiszt urak

egyenruha szükségleteiket és átalakításukat a **legjobban és legolcsóbban** szerezhetik be o o o o

NEMES L. és TÁRSA

egyenruházati intézetében

S Z E G E D E N.

Lengyel Lőrincz

cs. és kir. udvari butorgyáros
Ujjonnan, modern berendezett műasztalossága.

SZEGED, Vadász-utca 2. sz.

Elvállal a legjutányosabb ár mellett kizárólag szolid kivitelben, előadott vagy saját tervek szerint egyes butorok vagy egész berendezés készítését. Klauzál-téri fényesen berendezett butor áruházában pedig kész butorokból állandó kiállítás van.

Árlejtési hirdetmény.

A Szeged-Csongrádi Takarékpénztár lebontandó jelenlegi intézeti helyén, Szegeden, a Széchenyi-tér és Takaréktár-utca sarkán építendő

uj intézeti házának

felépítéséhez szükséges és összesen **395,189 korona 67 fillérrel előirányzott** föld, kőműves, elhelyező, kőfaragó, ács, tetőfedő, bádogos, asztalos, lakatos, mázoló, üveges, vas, burkolat, padozati, Rabitz, cserépkályha, vaskályha, szobafestő, kárpitos, ablak, redőny, szobrász, csatornázás, víz- és légszuszberendezési, villamosvilágítás berendezési, villamjelző és telefonberendezési és teherfelvonó munkák elkészítésére, illetőleg szállítása iránt a következő feltételekkel nyilvános árlejtést hirdet:

1. Az árlejtésben résztvehetnek mindazok a hazai szakértő vállalkozók, kik üzletük gyakorlására hatósági engedéllyel bírnak.

2. **Ajánlatok csak az összes munkákra tehetők.**

3. A munkákra vonatkozó költségvetési kivonatok és ajánlati minták a vállalkozók rendelkezésére bocsáttatnak, kik kötelesek azokban az általuk megajánlandó és a kiszolgált költségelőirányzat egységáira vonatkozó árendeményt, vagy árfelemelést százalékban kifejezve beiktatni és az ekként eredményképp előálló végösszeget úgy számjegyekkel, mint betűkkel kiírni.

4. Csak azon ajánlatok fognak figyelembe vétetni, melyek a kiszolgáltattott eredeti iven nyújtatnak be.

5. A lepecsételt ajánlatok legkésőbb **folyó év márczius hó 5-ének délelőtt 12 órájáig** a Szeged-Csongrádi Takarékpénztár igazgatóságánál nyújtandók be, amelyek ugyancsak **folyó év márczius hó 5-én d. u. 3 órakor** fognak ugyanott nyilvánosan felbontatni.

6. Később érkezett, vagy távirati uton küldött ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

7. Tartoznak ajánlattevők az **előirányzott építési összeg 5%-ának megfelelő bántépénzt** kikerekített összegben, vagyis 20.000 koronát az általános feltételek 6. pontja határozata szerint vagy készpénzben, vagy államilag óvadékképeseknek elismert értékpapirokban a Szeged-Csongrádi Takarékpénztárnál letenni és az erről szóló nyugtát ajánlatukhoz csatolni.

8. A Szeged-Csongrádi Takarékpénztár igazgatósága fentartja magának azon jogot, hogy az ajánlattevő vállalkozók közül a munka kivitelével és végrehajtásával azt a vállalkozót bizza meg, kit a munkák teljesítésére a legalkalmasabbnak tart.

9. A létesítendő épület udvari szárnyai és a Takaréktár-utcai szárny jelenleg beépítetlen telekre eső részének építése azonnal, míg a Takaréktár-utcai szárny jelenlegi pénztárszobáig terjedő része ennek lebontása után folyó évi május hó 15-én kezdendő meg és oly erélylyel folytatandó, hogy a jelzett épületrész legkésőbb folyó évi november hó 1-én teljesen készen, lakható állapotban átvethető legyen. A Széchenyi-tér felőli épületrész építése annak lebontása után, esetleg az 1903. év ősz folyamán, de feltétlenül 1904. év tavaszán kezdendő meg és legkésőbb ugyanazon év november hó 1-én teljesen készen és lakható állapotban lesz átadandó.

10. A munkálatokra vonatkozó általános és különleges feltételek és tervek Szegeden, az **építelő takarékpénztár igazgatóságánál** d. u. 3—5 óra közt és **Budapesten Baumhorn Lipót műépítésznél (VII. Király-utca 43—45. sz.)** d. e. 11—1/2 óra közt megtekinthetők s ugyane helyeken fognak a munkakivonatok és az ajánlati minták a jelentkező vállalkozóknak önköltségi áron kiadatni. Szegeden, 1903. évi február hó 15-én

(Utánnymás nem díjazatik)

A Szeged-Csongrádi Takarékpénztár Igazgatósága.